



**I Liceum Ogólnokształcące
im. Stanisława Dubois
w Koszalinie**

Przedmiotowe Zasady Oceniania

z przedmiotów:

historia,

wiedza o społeczeństwie,

edukacja obywatelska *

1. Dokumenty określające przedmiotowy system oceniania z historii:

- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI I NAUKI z dnia 8 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia
- ROZPORZĄDZENIE Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
- STATUT I Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Dubois w Koszalinie
- Programy nauczania historii:
 1. Robert Śniegocki. Poznać przeszłość Program nauczania historii w zakresie podstawowym dla liceum ogólnokształcącego i technikum
 2. Robert Śniegocki. Zrozumieć przeszłość Program nauczania historii w zakresie rozszerzonym dla liceum ogólnokształcącego i technikum
- Program nauczania wiedzy o społeczeństwie
 1. Barbara Furman, W centrum uwagi. Program nauczania wiedzy o społeczeństwie dla liceum ogólnokształcącego i technikum zakres rozszerzony ze zintegrowanymi treściami z zakresu podstawowego
- Program nauczania przedmiotu „edukacja obywatelska”
 1. Urszula Małek, Sylwia Żmijewska-Kwiręg, „Masz wpływ”. Program nauczania edukacji obywatelskiej dla liceum ogólnokształcącego i technikum.

2. Ocenianie bieżące.

2.1 Czynności ucznia podlegające ocenianiu:

- wypowiedzi ustne
- udział w dyskusji
- praca ucznia na lekcji
- prezentacje
- praca w grupie
- prace pisemne (testy i wypracowania maturalne)
- prace domowe
- podejmowanie inicjatyw historycznych, które nie wiążą się z obowiązkami szkolnymi
- systematyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego (inne formy prowadzenia notatek lekcyjnych po uzgodnieniu z nauczycielem)

2.2 Sposoby sprawdzania postępów ucznia:

1. **Prace klasowe** np. wypracowanie będące wypowiedzią na określony temat, test sprawdzający wiedzę faktograficzną, analiza tekstu źródłowego (termin przeprowadzenia podajemy z dwutygodniowym wyprzedzeniem; czas trwania - nie mniej niż 1 godzina lekcyjna).
2. **Sprawdziany** (sprawdzenie wiedzy zrealizowanej w ciągu maksimum 5 ostatnich jednostek lekcyjnych; termin przeprowadzenia podajemy z tygodniowym wyprzedzeniem; czas trwania od 20 do 45 minut).

3. **Kartkówki** (forma sprawdzenia opanowania materiału zrealizowanego w ciągu ostatnich dwóch jednostek lekcyjnych niewymagająca zapowiedzi; czas trwania do 20 minut).
4. **Problemowe prace pisemne pisane w domu.**
5. **Wypowiedzi ustne na zadany temat.**
6. **Inne np. referaty, prezentacje, aktywność na lekcjach.**

2.3 Zasady oceniania uczniów:

- **Przy ocenie prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek przyjmuje się następującą skalę:**

OCENA	PROGI PROCENTOWE
NIEDOSTATECZNY	0 – 39 %
DOPUSZCZAJĄCY	40 – 54 %
DOSTATECZNY	55 – 69 %
DOBRY	70 – 84 %
BARDZO DOBRY	85 – 95 %
CELUJĄCY	96 – 100 %

- W sytuacji, gdy większość uczniów z danej pracy klasowej otrzymałaby niskie noty nauczyciel może obniżyć skalę procentową.
- **Przy ocenie odpowiedzi ustnej przyjmuje się następujące kryteria:**

Ocenę CELUJĄCY otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę wyczerpującą wymagania zawarte w podstawie programowej, formułuje własne sądy i opinie na podstawie znacznej wiedzy faktograficznej,
- dokonuje pełnej oceny zjawisk, procesów i faktów w oparciu o szeroki zasób informacji zdobytych ze źródeł pozapodręcznikowych,
- buduje wypowiedź spójną wewnętrznie, logicznie uporządkowaną, posługuje się bogatym słownictwem i komunikatywnym stylem;

Ocenę BARDZO DOBRY otrzymuje uczeń, który:

- w pełni przyswoił omawiane wiadomości, właściwie stosuje zdobyte umiejętności i wiedzę, wykazuje pełną i rzetelną znajomość poznanej faktografii,
- posługuje się odpowiednim słownictwem – używa pojęć we właściwym znaczeniu,
- samodzielnie podaje odpowiedzi, ocenia fakty, procesy i zjawiska,
- potrafi korelować swą wiedzę z wiedzą z pokrewnych przedmiotów,
- buduje wypowiedź spójną wewnętrznie, logicznie uporządkowaną,
- posługuje się bogatym słownictwem i komunikatywnym stylem;

Ocenę DOBRY otrzymuje uczeń, który:

- posiada niewielkie braki w zakresie wiedzy, ale udziela prawidłowych odpowiedzi naprowadzających na właściwy tok myślenia,
- prawidłowo rozumuje, dostrzega podobieństwa i różnice,

- w czasie odpowiedzi przedstawia materiał rzeczowy uporządkowany pod względem tematycznym, zachowując niemal całkowicie hierarchię ważności danych faktów, zjawisk i procesów oraz porządek chronologiczny,
- przedstawia zdecydowaną większość wymaganej faktografii, bez poważniejszych błędów,
- posługuje się urozmaiconym słownictwem i komunikatywnym stylem;

Ocenę DOSTATECZNY otrzymuje uczeń, który:

- dysponuje niepełną wiedzą z zakresu omawianego materiału,
- opanował najważniejsze wiadomości i umiejętności, ale zapamiętywanie treści dominuje u niego nad ich rozumieniem,
- sygnalizuje znajomość około połowy wymaganych zagadnień,
- buduje wypowiedź na ogół uporządkowaną i spójną,
- posługuje się wystarczającym słownictwem i komunikatywnym stylem;

Ocenę DOPUSZCZAJĄCY otrzymuje uczeń, który:

- w trakcie odpowiedzi przedstawia mniej niż połowę wymaganej przy danym temacie wiedzy, popełniając przy tym znaczną ilość błędów merytorycznych,
- zasób jego wiedzy jest mało uporządkowany i rzadko uwzględniający hierarchię ważności zjawisk i procesów,
- jedynie przy pomocy nauczyciela potrafi określić kolejność chronologiczną głównych wydarzeń,
- wykazuje słabą orientację na mapie,
- wypowiedź jego jest nieuporządkowana, niepełna i błędna w ponad połowie,
- posługuje się ubogim słownictwem, nie używa poprawnej terminologii i popełnia wiele błędów językowych;

Ocenę NIEDOSTATECZNY otrzymuje uczeń, który nie przyswoił opracowanego na lekcjach materiału na ocenę dopuszczającą lub nie podejmuje próby odpowiedzi.

3. Ocenianie semestralne

- Ocena semestralna nie jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych w ciągu semestru; oceny cząstkowe mają różną wagę – decydujący wpływ na ocenę mają te, które wskazują na poziom opanowania podstawowych umiejętności przedmiotowych, czyli tworzenia dłuższych, samodzielnych wypowiedzi mówionych i pisanych oraz wyniki prac klasowych i sprawdzianów,
- Postawą do klasyfikacji jest uzyskanie co najmniej dwóch ocen cząstkowych w semestrze (przy wymiarze jednej godziny tygodniowo), trzech ocen cząstkowych w semestrze (przy wymiarze dwóch godzin tygodniowo) lub czterech ocen cząstkowych (przy wymiarze trzech godzin tygodniowo) z różnych form aktywności,
- Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej z prac pisemnych,
- Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie opinii psychologiczno – pedagogicznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb ucznia,
- Warunkiem uzyskania bardzo dobrej oceny na semestr jest obecność na pracach klasowych,

- Korzystanie ze ściąg, urządzeń telekomunikacyjnych, podpowiedzi oraz zakłócanie prac klasowych, sprawdzianów i innych form sprawdzania wiedzy i umiejętności wymagających samodzielnej pracy skutkuje oceną niedostateczną,
- Nauczyciel udostępnia uczniowi sprawdzoną i ocenioną pracę pisemną w terminie 3 tygodni w przypadku pracy klasowej i wypracowania o charakterze maturalnym, 2 tygodni – sprawdzianu i tygodnia – kartkówki, chyba że w tym okresie nie odbywają się zajęcia z przyczyn niezależnych od nauczyciela i szkoły (w takiej sytuacji termin odpowiednio przedłuża się),
- Następną pracę klasową nauczyciel może przeprowadzić dopiero wtedy, gdy oddane zostaną prace wcześniejsze,
- Zapowiedź pisemnego sprawdzania osiągnięć oraz zlecenie pracy domowej odbywa się w terminie umożliwiającym właściwe przygotowanie się ucznia (w przypadku wypracowań domowych jest to co najmniej tydzień),
- Ustala się, że pisemne prace domowe (wypracowania) uczniowie wykonują na oddzielnych kartkach opatrzonych podpisem i tematem pracy,
- Pisemne prace domowe i zadania uczeń oddaje w ustalonym terminie – ich brak skutkuje oceną niedostateczną; jeśli z uzasadnionych przyczyn (długotrwała choroba, przypadek losowy, olimpiada) nie zostaną oddane, nauczyciel może wyznaczyć nowy termin; nieoddanie pracy w kolejnym terminie również skutkuje oceną niedostateczną,
- Nauczyciel sprawdza prace wszystkich lub wybranych uczniów,
- Informację o stopniu za wypowiedzi ustne uczeń otrzymuje bezpośrednio po dokonaniu oceny,
- Ocenę celującą z historii otrzymuje uczeń, który został laureatem lub finalistą Ogólnopolskiej Olimpiady Historycznej, Ogólnopolskiej Olimpiady Dzieje Oręża i Losy Żołnierza Polskiego,
- Ocenę celującą z wiedzy o społeczeństwie otrzymuje uczeń, który został laureatem lub finalistą Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym,
- Sukcesy osiągnięte przez ucznia w innych konkursach i olimpiadach historycznych i z wiedzy o społeczeństwie mogą wpływać na podniesienie oceny z przedmiotu.

3.1 Kryteria oceniania /półrocznego/rocznego:

Celujący:

Uczeń ma wiedzę w pełni wyczerpującą wymagania zawarte w podstawie programowej. Jego zasób wiedzy i umiejętności świadczą o wyraźnie sprecyzowanych uzdolnieniach humanistycznych. Czynnie uczestniczy w lekcjach, prezentuje dociekliwość podczas rozwiązywania problemów historycznych. Wykorzystuje wiedzę z pokrewnych przedmiotów.

- Zna: wydarzenia, fakty, zjawiska, postacie, pojęcia i daty wykraczające poza program nauczania,
- Wykazuje umiejętności analizy i syntezy,
- Wykazuje się umiejętnością korelacji między różnymi przedmiotami przy konstruowaniu syntez,
- Potrafi wyczerpująco i trafnie argumentować, wnioskować, porównywać i oceniać zjawiska i procesy społeczne, gospodarcze i polityczne,
- Prezentuje wiedzę w sposób logiczny i uporządkowany,
- Posługuje się poprawną polszczyzną,
- Osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Bardzo dobry:

Uczeń w pełni przyswoił wiadomości objęte podstawą programową. Wykazuje zainteresowanie przedmiotem. Uczestniczy w szkolnych i poza szkolnych konkursach i olimpiadach. Starannie wykonuje dodatkowe zadania wykraczające poza podstawy programowe. Wykorzystuje różne źródła wiedzy, którą potrafi skorelować z wiedzą z pokrewnych przedmiotów.

- Zna: fakty, pojęcia, postacie i daty na poziomie programu nauczania,
- Rozumie zjawiska, relacje i procesy historyczne omawiane w ramach zajęć,
- Potrafi samodzielnie oceniać fakty i wydarzenia,
- Potrafi formułować wnioski i oceny na temat omawianych zjawisk i wydarzeń,
- Potrafi dokonać krytycznej analizy procesu historycznego,
- Potrafi analizować fakty i zjawiska określając dynamikę zmian,
- Potrafi dokonać syntezy historycznej,
- Potrafi integrować wiedzę z różnych dziedzin,
- Potrafi samodzielnie sformułować i zaproponować rozwiązanie problemów historycznych,
- Posługuje się poprawną polszczyzną,
- Prezentuje wiedzę w sposób logiczny i uporządkowany

Dobry:

Uczeń ma w zakresie wiedzy niewielkie braki. Poprawnie rozwiązuje zadania o pewnym stopniu trudności i wymagających opanowania umiejętności przewidzianych podstawą programową. Wykazuje aktywność na lekcjach.

- Zna fakty i pojęcia oraz terminologię historyczną,
- Zna postacie, daty i zjawiska,
- Zna przyczyny różnych zjawisk,
- Zna skutki omawianych wydarzeń,
- Zna i rozumie rolę jednostki w procesach historycznych,
- Potrafi analizować i syntezywać zdobytą wiedzę,
- Potrafi porównywać fakty i zjawiska historyczne z różnych epok w ograniczonym zakresie,
- Potrafi formułować problemy historyczne pod kierunkiem nauczyciela,
- Potrafi korzystać z różnych źródeł informacji,
- Rozumie przeciwstawne interpretacje zdarzeń,
- Potrafi dostrzegać zależności pomiędzy omawianymi zdarzeniami,
- Potrafi oceniać wybrane problemy historyczne,
- Potrafi prezentować wiedzę,
- Poprawnie wypowiada się w mowie i piśmie.

Dostateczny:

Uczeń wykazuje średnie opanowanie materiału przewidzianego podstawą programową. Wiedza jest wyrywkowa i fragmentaryczna. Nie łączy wydarzeń w logiczne ciągi. Poprawnie wykonuje zadania przy pomocy nauczyciela. Aktywność na lekcji jest sporadyczna.

- Zna fakty oraz pojęcia proste i złożone,
- Zna rolę postaci historycznych ważnych dla dziejów Polski i świata,
- Rozumie najważniejsze związki przyczynowo – skutkowe,

- Potrafi w stopniu podstawowym dokonać analizy i syntezy,
- Potrafi posługiwać się wiedzą odtwórczą w zakresie podsumowań, porównań i ocen,
- Pod kierunkiem nauczyciela potrafi korzystać z różnych źródeł informacji,
- Wypowiada własne stanowisko wobec omawianych na lekcji problemów,
- Słabo wypowiada się w mowie i piśmie.

Dopuszczający:

Uczeń wykazuje spore luki w wiadomościach objętych podstawą programową, przy czym mógłby je uzupełnić przy znacznej pomocy nauczyciela. Jest bierny na lekcji, ale jest w stanie przy pomocy nauczyciela wykonać proste zadania, wymagające zastosowania podstawowych umiejętności.

- Zna treści nauczania na poziomie elementarnym,
- Zna podstawowe pojęcia, zjawiska i daty,
- Potrafi dokonać gradacji faktów,
- Potrafi opisać wydarzenia lokując je w czasie i przestrzeni,
- Potrafi odróżnić fakty od opinii,
- Potrafi analizować proste fakty i zjawiska,
- Potrafi porównywać, oceniać i podsumowywać proste fakty i zjawiska,
- Słabo wypowiada się w mowie i piśmie.

Niedostateczny:

Uczeń posiada ogromne luki w wiadomościach objętych podstawami programowymi. Są one trudne do uzupełnienia. Notorycznie nie przygotowuje się do lekcji. Nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela. Charakteryzuje się brakiem systematyczności i chęcią do nauki oraz biernością na lekcji i lekceważeniem nauczyciela i przedmiotu.

4. Postępowanie w sytuacjach szczególnych

4.1 Podwyższenie przewidywanej oceny rocznej

W przypadku prośby ucznia o podwyższenie dla niego oceny rocznej (z przyczyn wskazanych w WZO) i zezwolenia wydanego przez dyrektora szkoły przeprowadza się egzamin pisemny. Egzaminu trwa 45 minut i ma formę testu składającego się z 30.:

- zadań otwartych i zamkniętych,
- zadań sprawdzających umiejętność analizy tekstów źródłowych, map, ilustracji i danych statystycznych.

Wiadomości i umiejętności sprawdzane w teście obejmują zagadnienia wynikające z planu dydaktycznego danej klasy w II semestrze (zakres podstawowy lub rozszerzony).

Za test uczeń może zdobyć maksymalnie 30 punktów.

Liczba punktów decyduje o ocenie wystawianej według skali zawartej w punkcie 2.3., którą nauczyciel uwzględnia przy ustalaniu rocznej oceny klasyfikacyjnej.

4.2 Egzamin poprawkowy

Uczeń, który w wyniku klasyfikacji uzyskał z historii, ocenę niedostateczną (i jeżeli jest to jedna z dwóch takich ocen), może zdawać egzamin poprawkowy. Egzamin poprawkowy składa się z dwóch części: pisemnej i ustnej.

Część pisemna egzaminu trwa 45 minut i ma formę testu składającego się z 30.:

- zadań otwartych i zamkniętych,
- zadań sprawdzających umiejętność analizy tekstów źródłowych, map, ilustracji i danych statystycznych.

Wiadomości i umiejętności sprawdzane w teście obejmują zagadnienia wynikające z rocznego planu dydaktycznego danej klasy (zakres podstawowy lub rozszerzony).

Za test uczeń może zdobyć maksymalnie 30 punktów.

Część ustna wymaga odpowiedzi na trzy pytania, w której wykazać się trzeba wiedzą zdobytą w trakcie realizacji planu dydaktycznego danej klasy w II semestrze oraz umiejętnością pracy z mapą i źródłami historycznymi. Odpowiedź na każde pytanie oceniana jest w skali od 0 do 10 punktów. Aby zdać egzamin poprawkowy uczeń musi otrzymać z obu części egzaminu minimum 18 punktów, czyli 40 %.

4.3 Egzamin klasyfikacyjny

W przypadku nieklasyfikowania ucznia z powodu 50% nieobecności lub wyższej usprawiedliwionej nieobecności na lekcjach historii, uczeń może zdawać egzamin klasyfikacyjny. Egzamin klasyfikacyjny składa się z części pisemnej i ustnej:

Część pisemna egzaminu trwa 45 minut i ma formę testu składającego się z 30.:

- zadań otwartych i zamkniętych,
- zadań sprawdzających umiejętność analizy tekstów źródłowych, map, ilustracji i danych statystycznych.

Wiadomości i umiejętności sprawdzane w teście obejmują zagadnienia wynikające z rocznego planu dydaktycznego danej klasy (zakres podstawowy lub rozszerzony).

Za test uczeń może zdobyć maksymalnie 30 punktów.

Część ustna wymaga odpowiedzi na trzy pytania, w której wykazać się trzeba wiedzą zdobytą w trakcie realizacji rocznego planu dydaktycznego danej klasy oraz umiejętnością pracy z mapą i źródłami historycznymi. Odpowiedź na każde pytanie oceniana jest w skali od 0 do 10 punktów. Suma punktów z części pisemnej i ustnej decyduje o ocenie końcowej, wystawianej według skali zawartej w punkcie 2.3.

Szczegółowe przepisy dotyczące warunków przystąpienia do ww. egzaminów, zasad ich przeprowadzania znajdują się w Szkolnym Systemie Oceniania w rozdziale VI, w punktach A, B, D.

4.4. Komisyjne ustalenie oceny

1. Uczeń lub jego rodzice (opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie do 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

Komisja powołana przez dyrektora szkoły przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, w formie pisemnej i ustnej, oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych.

Część pisemna sprawdzianu trwa 45 minut i ma formę testu składającego się z 30.:

- zadań otwartych i zamkniętych,
- zadań sprawdzających umiejętność analizy tekstów źródłowych, map, ilustracji i danych

statystycznych.

Wiadomości i umiejętności sprawdzane w teście obejmują zagadnienia wynikające z rocznego planu dydaktycznego danej klasy (zakres podstawowy lub rozszerzony).

Za test uczeń może zdobyć maksymalnie 30 punktów.

Część ustna wymaga odpowiedzi na trzy pytania, w której wykazać się trzeba wiedzą zdobytą w trakcie realizacji rocznego planu dydaktycznego danej klasy oraz umiejętnością pracy z mapą i źródłami historycznymi. Odpowiedź na każde pytanie oceniana jest w skali od 0 do 10 punktów. Suma punktów z części pisemnej i ustnej decyduje o ocenie końcowej, wystawianej według skali zawartej w punkcie 2.3.

Szczegółowe przepisy dotyczące warunków przystąpienia do ww. sprawdzianu, zasad jego przeprowadzenia znajdują się w Szkolnym Systemie Oceniania w rozdziale VI, w punkcie C.

*Każde użycie słowa „historia” dotyczy także pozostałych przedmiotów czyli „edukacji obywatelskiej” oraz „wiedzy o społeczeństwie”.